

O comparație cu alte țări, ne arată cât de mult am evoluat de către forma de țară de *mici proprietari*.

Astfel:

In Germania in 1907 erau:

Proprietăți	Supraf. tot.	Proc	Număr de propr.	Proc.
Dela 0-100 ha	= 33.189.000 ha	= 77%	. 5.712.516	= 99,59%
Peste 100 ha	= 9.917.000 ha	= 23%	. 23.566	= 0,41%
Total	43.106.000 ha	100	5.736.082	100

In Austria in 1907 erau:

Dela 0-100 ha	= 9.585.895 ha	= 57,6%	. 2.326.907	= 99,6%
Peste 100 ha	= 7.072.598 ha	= 42,4%	. 8.820	= 0,4%
Total	16.658.493 ha	100	2.335.727	100

Ca o consecință a acestei noi repartiții a proprietății avem astăzi:

1. *O legătură strânsă între marea masă a populațiunii și pământul țării.* De unde sătenii cultivau înainte pământul proprietarului — sub formă de arendă sau dijma, cu o sumă de obligațiuni — azi ei sunt proprietari. Al'a va fi deci legătura dintre ei și pământul acestei țări, cu toată repercursiunea pentru viața politică și pentru siguranța statului nostru.

2. *O legătură strânsă între sătean și întreprinderea lui agricolă,* al cărei câștig este în proporție, cu întreaga muncă pe care el o depune, spre deosebire de trecut, când cea mai mare parte din munca lui era depusă în folosul altuia; deci muncă mai îngrijită, viață mai îndestulată.

3. *O concentrare a muncii și capitalului pe suprafețele reduse cu cari au rămas foștii mari proprietari.* Câștigul care în trecut se realiza muncind întinderi mari de pământ, în dijma sau în bani cu sătenii, trebuie căutat astăzi prin lucrarea suprafețelor reduse de pământ în regie, cu vite, unelte și mașini proprii. Capitalul agricultorilor concentrându-se pe acele întinderi reduse, se desemnează mereu mai pronunțat tendința către o agricultură mai rațională și către unele culturi mai intensive și remuneratorii.

Consecințele în viitor ale reformei agrare au fost și sunt încă și astăzi privite de mulți cu scepticism și neîncredere. Perturbările și dezorganizarea pe care războiul a adus-o gospodăriilor agricole s'a pus în mare parte în